

Betreft: Reactie op Kamerbrief staatssecretaris Karremans inzake preventiestrategie – AO Leefstijlpreventie 24 april 2025

Geachte Kamerleden,

Namens Senioren Netwerk Nederland – een netwerk van provinciale KBO-seniorenverenigingen met 175.000 leden – reageren wij graag op de brief van staatssecretaris Karremans van 8 april jl. over de contouren van de nieuwe preventiestrategie. Wij waarderen de brede ambitie van deze strategie. De integrale benadering, de focus op een gezonde generatie in 2040 en het streven naar “de gezonde keuze als makkelijke keuze” zijn belangrijke uitgangspunten die wij van harte ondersteunen. Het is goed dat gezondheid niet langer uitsluitend als medisch vraagstuk wordt benaderd, maar als een samenspel van leefstijl, sociale omstandigheden en omgeving. Ook zijn wij positief over het aangekondigde investeringsmodel en de beleidsagenda *Gezondheid in alle beleidsterreinen*.

Compliment: stap richting ‘policy for all’

De voorgestelde koers laat zien dat het kabinet wil bouwen aan samenhangend beleid waarin preventie structureel en domeinoverstijgend wordt aangepakt. Daarmee zet de staatssecretaris een stap richting een breed gedragen “policy for all”, zoals ook internationaal wordt bepleit. Wij verwelkomen deze benadering, mits deze ook daadwerkelijk wordt vertaald naar beleid voor alle generaties – dus inclusief senioren.

Aandachtspunt: gezond ouder worden ontbreekt

In de brief ligt de focus vrijwel uitsluitend op kinderen en jongeren. Dat is begrijpelijk vanuit een langetermijnperspectief, maar het is teleurstellend dat *gezond ouder worden* nauwelijks aan bod komt. Dit is een gemiste kans. Juist nu uit het [EIPA-rapport](#) van het ministerie van BZK blijkt dat het aantal gezonde jaren afneemt, terwijl de levensverwachting stijgt. Ouderen leven dus langer, maar vaker met chronische klachten of beperkingen. Investeren in gezond ouder worden én blijven is daarom pure noodzaak.

Valpreventie: herziening en structurele aanpak noodzakelijk

In het GALA is als beoogd resultaat opgenomen dat vanaf 2023 jaarlijks bij 14% van alle thuiswonende ouderen (65+) het valrisico wordt opgespoord, en dat 3% een erkende valpreventieve beweeginterventie volgt (GALA, 2023). De praktijk laat echter zien dat deze doelen bij lange na niet worden gehaald. Gemeenten hebben weliswaar een inspanningsverplichting, maar de resultaten blijven achter. Omdat valpreventie aantoonbaar effectief is en veel maatschappelijke én persoonlijke schade voorkomt, pleiten wij voor het instellen van een resultaatverplichting voor gemeenten.

Daarnaast vragen wij:

- structurele en bestendige financiering van valpreventieprogramma's;
- een integrale ketenaanpak voor valpreventie, met meer aandacht voor bewustwording en samenwerking met vrijwilligersorganisaties in de uitvoering.

Vaccinatieprogramma voor volwassenen en senioren

Tot slot willen wij benadrukken dat ook het vaccinatieprogramma voor volwassenen en ouderen een essentieel onderdeel vormt van de preventiestrategie. Deze interventie voorkomt ernstige ziekte en sterfte, en verdient structurele verankering in het preventiebeleid – niet alleen bij infectieziekten, maar ook als onderdeel van actief en gezond ouder worden. Nederland loopt achter met vaccinaties voor volwassenen. Wij bepleiten versnelling, in het bijzonder voor de invoering van het gordelroosvaccin, gezien het positieve advies van de Gezondheidsraad en de sterke toename van gordelroos bij 60-plussers. Naast het griep- en pneumokokkenvaccin is het gordelroosvaccin en RS-vaccin zeer relevant.

Bij leefstijl hoort ook aandacht voor de mond

De mond wordt vaak vergeten, terwijl het een onderdeel is van algemene gezondheid. Wij verzoeken u veel meer aandacht te schenken aan het belang van mondgezondheid en periodieke screening op te nemen in de basisverzekering.

Lokale seniorenorganisaties: krachtig én onderbenut

Bewegen en meedoen zijn bewezen gezondheidsbevorderende factoren. In het hele land zijn duizenden lokale seniorenverenigingen actief die laagdrempelige, toegankelijke beweegactiviteiten aanbieden: wandelen, gymnastiek, fietsen, tai chi, valpreventie, yoga – allemaal georganiseerd door vrijwilligers. Deze bottom-up benadering verdient erkenning én structurele ondersteuning. Wij pleiten ervoor dat beweegcoaches structureel aansluiten bij deze initiatieven. In de huidige preventiestrategie blijft deze maatschappelijke kracht helaas onderbelicht. Wij vragen u om deze verenigingen expliciet te betrekken bij de verdere beleidsuitwerking. Samen bewegen draagt ook bij aan samenredzaamheid.

Tot slot

Wij hopen dat u in het Algemeen Overleg Leefstijlpreventie van 24 april a.s. oog houdt voor de kracht van lokale, vrijwillige inzet – en dat ook ouderen en senioren nadrukkelijk worden meegenomen in de uitwerking van de preventiestrategie. Preventie werkt als iedereen meedoet – op alle leeftijden. Wij zijn ervan overtuigd dat dit een kostenbesparing met zich meebrengt.

Met vriendelijke groet,

Leo Bisschops

Woordvoerder namens Senioren Netwerk Nederland
Voorzitter Senioren Brabant-Zeeland